

LA DERNIÈRE CLASSE

Récit D'un Petit Alsacien

oleh Alphose Daudet

Ce matin-là, j'étais très en retard pour aller à l'école, et j'avais grand-peur d'être grondé, d'autant que M. Hamel nous dit qu'il nous interrogerait sur les participes, et je n'en savais pas le premier mot. Un moment l'idée me vint de manquer la classe et de prendre ma course à travers champs.

Le temps était si chaud, si clair!

On entendait les merles siffler à la lisière du bois, et dans le pré Rippert, derrière la scierie, les Prussiens qui faisaient l'exercice. Tout cela me tentait bien plus que la règle des participes, mais j'eus la force de résister, et je courus bien vite vers l'école.

En passant devant la mairie, je vis qu'il y avait du monde arrêté près du petit grillage aux affiches. Depuis deux ans, c'est de là que nous sont venues toutes les mauvaises nouvelles, les batailles perdues, les réquisitions, les ordres de la commandature; et je pensai sans m'arrêter :

“Qu'est-ce qu'il y a encore?”

Alors comme je traversais la place en courant, le forgeron Wachter, qui était là avec son apprenti en train de lire l'affiche, me cria.

“Ne te dépêche pas tant, petit; tu y arriveras toujours assez tôt à ton école!”

Je crus qu'il se moquait de moi, et j'entrai tout essoufflé dans la petite cour de M. Hamel.

D'ordinaire, au commencement de la classe, il se faisait un grand tapage qu'on entendait jusque dans la rue, les pupitres ouverts, fermés, les leçons qu'on répétait très haut tous ensemble en se bouchant les oreilles pour mieux apprendre, et la grosse règle du maître qui tapait sur les tables.

“Un peu de silence!”

Je comptais sur tout ce train pour gagner mon banc sans être vu, mais, justement, ce jour-là, tout était tranquille, comme un matin de dimanche. Par la fenêtre ouverte, je voyais mes camarades déjà rangés à leurs places, et M. Hamel, qui passait et repassait avec la terrible règle en fer sous le bras. Il fallut ouvrir la porte et entrer au milieu de ce grand calme. Vous pensez si j'étais rouge et si j'avais peur!

Eh bien! non. M. Hamel me regarda sans colère et me dit très doucement.

“Va vite à ta place, mon petit Franz; nous allions commencer sans toi.”

Kelas yang Terakhir

Cerita Seorang Kanak-kanak Alsace

Diterjemahkan oleh Choi Kim Yok
Pusat Bahasa, Universiti Malaya.

Pagi itu, saya sangat lambat pergi ke sekolah, dan saya sangat takut kena marah, kerana Encik Hamel telah memberitahu kami bahawa beliau akan menguji kami tentang partisip, yang sedikit pun tidak saya tahu. Pada masa itu terlintas seketika dalam fikiran saya untuk ponteng kelas dan berlari-lari di padang.

Cuaca sungguh panas, sungguh terang!

Kedengaran burung hitam mencicit di pinggir hutan, dan di padang Rip-pert, di belakang kilang papan, orang Prusia sedang menjalankan latihan tentera.

Semua itu lebih menarik minat saya daripada pengajian partisip; tetapi saya dapat mengawal diri, dan saya berlari dengan cepat ke sekolah.

Apabila saya lalu di hadapan Dewan Bandaraya, saya ternampak ramai orang berhenti dekat sebuah pagar kecil di mana terletak kenyataan-kenyataan. Dari situlah, selama dua tahun yang lalu, datangnya semua khabar buruk — kekalahan dalam peperangan, tuntutan-tuntutan, perintah-perintah dari pihak pemerintah — dan saya pun berfikir tanpa berhenti.

“Apa lagi yang akan berlaku?”

Ketika saya berlari melintasi medan pasar, tukang besi Wachter, yang dengan perantisnya berada di situ membaca kenyataan itu, meneriak,

“Jangan tergesa-gesa, nak, awak akan sampai ke sekolah awal juga.”

Saya fikir dia sedang memperolokkan saya, dan saya pun masuk, termengah-mengah, ke halaman sekolah Encik Hamel.

Biasanya, di permulaan kelas, terdapat keadaan riuh-rendah yang kedengaran sampai di jalanraya, meja tulis dibuka dan ditutup, pelajaran-pelajaran diulangi bersama-sama dengan suara kuat dan dengan menutup telinga supaya dapat belajar dengan lebih baik, dan guru kami memukul-mukul kayu pembaris besarnya di atas meja.

“Diam sedikit!”

Saya harap dengan kebisingan itu saya dapat sampai ke bangku saya tanpa dilihat, tetapi, sebaliknya, pada hari itu, semuanya senyap, seperti hari Ahad. Dari tingkap yang terbuka, saya nampak rakan-rakan saya yang duduk teratur di tempat masing-masing, dan Encik Hamel yang sedang berjalan mundur-mandir dengan kayu pembaris besi yang menakutkan itu di bawah lengannya. Saya terpaksa buka pintu dan masuk di tengah suasana senyap sunyi itu. Bayangkan betapa takut dan merahnya muka saya itu.

Tetapi, tidak. Encik Hamel memandangi saya tanpa marah dan berkata dengan lembut.

“Pergi cepat ke tempat awak, Franz, kita hampir bermula tanpa awak.”

J'enjambai le banc et je m'assis tout de suite à mon pupitre. Alors seulement, un peu remis de ma frayeur, je remarquai que notre maître avait sa belle redingote verte, son jabot plissé fin et la calotte de soie noire brodée qu'il ne mettait que les jours d'inspection ou de distribution de prix. Du reste, toute la classe avait quelque chose d'extraordinaire et de solennel. Mais ce qui me surprit le plus, ce fut de voir au fond de la salle, sur les bancs qui restaient vides d'habitude, des gens du village assis et silencieux comme nous, le vieux Hauser avec son tricorne, l'ancien maire, l'ancien facteur, et puis d'autres personnes encore. Tout ce monde-là paraissait triste; et Hauser avait apporté un vieil abécédaire mangé aux bords qu'il tenait grand ouvert sur ses genoux, avec ses grosses lunettes posées en travers des pages.

Pendant que je m'étonnais de tout cela, M. Hamel était monté dans sa chaire, et de la même voix douce et grave dont il m'avait reçu, il nous dit:

« Mes enfants, c'est la dernière fois que je vous fais la classe. L'ordre est venu de Berlin de ne plus enseigner que l'allemand dans les écoles de l'Alsace et de la Lorraine. Le nouveau maître arrive demain. Aujourd'hui, c'est votre dernière leçon de français. Je vous prie d'être bien attentifs. »

Ces quelques paroles me bouleversèrent. Ah! les misérables, voilà ce qu'ils avaient affiché à la mairie.

Ma dernière leçon de français!

Et moi qui savais à peine écrire! Je n'apprendrais donc jamais! Il faudrait donc en rester là! Comme je m'en voulais maintenant du temps perdu, des classes manquées à courir les nids ou à faire des glissades sur la Saar! Mes livres que tout à l'heure encore je trouvais si ennuyeux, si lourds à porter, ma grammaire, mon histoire sainte me semblaient à présent de vieux amis qui me feraient beaucoup de peine à quitter. C'est comme M. Hamel. L'idée qu'il allait partir, que je ne le verrais plus, me faisait oublier les punitions, les coups de règle.

Pauvre homme!

C'est en l'honneur de cette dernière classe qu'il avait mis ses beaux habits du dimanche, et maintenant je comprenais pourquoi ces vieux du village étaient venus s'asseoir au bout de la salle. Cela semblait dire qu'ils regrettaient de ne pas y être venus plus souvent, à cette école. C'était aussi comme une façon de remercier notre maître de ses quarante ans de bons services, et de rendre leurs devoirs à la patrie qui s'en allait.

Saya melangkah bangku dan duduk dengan segera di depan meja saya. Hanya pada ketika itu sahaja, selepas saya dapat menguasai sedikit ketakutan saya, saya dapati bahawa guru kami memakai baju labuhnya yang hijau dan cantik, ropol kolarnya yang terlipat dengan eloknya dan topi sutera hitamnya yang bersulam yang hanya dipakainya pada hari pemeriksaan dan pemberian hadiah. Lagipun, seluruh kelas kelihatan luar biasa dan muram. Tetapi, apa yang paling menghairankan saya ialah di belakang bilik darjah di atas bangku-bangku yang biasanya tidak digunakan, kelihatan orang-orang kampung yang sedang duduk dan berdiam diri seperti kami, orang tua Hauser dengan topi yang berpenjuru tiga, bekas Datuk Bandar, bekas posmen, dan orang-orang lain juga. Semua orang ini nampaknya sedih, dan Hauser telah membawa sebuah buku abjad yang lama dan bercarik-carik di hujungnya yang beliau pegang terbuka di atas lutut, dan cermin matanya yang tebal itu diletak di atas muka suratnya.

Semasa saya masih dalam keadaan terkejut disebabkan semua hal itu, Encik Hamel telah pun naik ke pentasnya, dan dengan nada yang lembut dan serius seperti yang digunakan ketika menerima saya tadi, berkata kepada kami.

“Anak-anak, ini adalah kali terakhir saya mengajar awak. Perintah untuk mengajar hanya bahasa Jerman di sekolah-sekolah Alsace dan Lorraine telah tiba dari Berlin. Guru baru akan tiba esok. Hari ini adalah pelajaran Perancis awak yang terakhir. Saya minta awak berikan perhatian yang sepenuhnya.”

Kata-kata itu meremukkan hati saya. Ah! orang-orang celaka itu, itulah yang telah mereka paparkan di Dewan Bandaraya.

Pelajaran Perancis saya yang terakhir! Dan saya belum begitu tahu menulis! Jadi, saya tidak akan dapat mempelajari sama sekali! Saya terpaksa berhenti sahaja di situ! Betapa saya menyalahkan diri saya sekarang terhadap masa yang terbazir itu, kelas-kelas yang dipotong untuk mencari sarang-sarang burung atau untuk melungsur di atas sungai Saar! Buku-buku saya dulunya didapati begitu membosankan, begitu berat untuk dibawa, tetapi sekarang buku tatabahasa dan buku sejarah suci saya nampaknya telah menjadi rakan lama dan sungguh menyedihkan jika saya berpisah dengannya. Seperti Encik Hamel. Ingatan bahawa beliau akan pergi, dan saya tidak akan berjumpa dengannya lagi membuatkan saya terlupa hukuman-hukuman dan pukulan-pukulan kayu pembaris.

Kasihannya, lelaki itu!

Untuk menghormati kelas yang terakhir inilah, beliau telah memakai bajunya yang terbaik, dan sekarang saya faham kenapa orang-orang tua dari kampung telah datang duduk di belakang bilik darjah. Nampaknya mereka seolah-olah berasa kesal sebab tidak datang ke sekolah itu lebih sering lagi. Kehadiran mereka juga merupakan satu cara untuk mengucapkan terima kasih kepada guru kami memandangkan perkhidmatannya yang baik selama empat puluh tahun, dan untuk menunaikan kewajipan mereka terhadap tanahair yang sedang tenggelam.

J'en étais là de mes réflexions, quand j'entendis appeler mon nom. C'était mon tour de réciter. Que n'aurais-je pas donné pour pouvoir dire tout au long cette fameuse règle des participes, bien haut, bien clair, sans une faute? Mais je m'embrouillai aux premiers mots, et je restai debout à me balancer dans mon banc, le coeur gros, sans oser lever la tête. J'entendais M. Hamel qui me parlait.

«Je ne te gronderai pas, mon petit Franz, tu dois être assez puni. Voilà ce que c'est. Tous les jours on se dit: 'Bah! j'ai bien le temps. J'apprendrai demain' Et puis tu vois ce qui arrive. Ah! ç'a été le grand malheur de notre Alsace de toujours remettre son instruction à demain. Maintenant ces gens-là sont en droit de nous dire:

«Comment! Vous prétendiez être Français, et vous ne savez ni lire ni écrire votre langue! Dans tout ça, mon pauvre Franz, ce n'est pas encore toi le plus coupable. Nous avons tous notre bonne part de reproches à nous faire.

Vos parents n'ont pas assez tenu à vous voir instruits. Ils aimaient mieux vous envoyer travailler à la terre ou aux filatures pour avoir quelques sous de plus. Moi-même, n'ai-je rien à me reprocher? Et est-ce que je ne vous ai pas souvent fait arroser mon jardin au lieu de travailler? Et quand je voulais aller pêcher des truites, est-ce que je me gênais pour vous donner congé? »

Alors, d'une chose à l'autre, M. Hamel se mit à nous parler de la langue française, disant que c'était la plus belle langue du monde, la plus claire, la plus solide; qu'il fallait la garder entre nous et ne jamais l'oublier, parce que, quand un peuple tombe esclave, tant qu'il tient bien sa langue, c'est comme s'il tenait la clef de sa prison. ⁽¹⁾ Puis il prit une grammaire et nous lut notre leçon. J'étais étonné de voir comme je comprenais. Tout ce qu'il disait me semblait facile, facile. Je crois aussi que je n'avais jamais si bien écouté et que lui non plus n'avait jamais mis autant de patience à ses explications. On aurait dit qu'avant de s'en aller le pauvre homme voulait nous donner tout son savoir, nous le faire entrer dans la tête d'un seul coup.

¹ «S'il tient sa langue, il tient la clef qui, de ses chaînes, le délivre.» F. MISTRAL.

Semasa saya sedang memikirkan semua itu, saya terdengar nama saya dipanggil. Sudah sampai giliran saya untuk mendeklamasi. Apakah yang tidak akan saya beri untuk dapat menyebut seluruh aturan partisip yang dibenci itu, dengan lantang dan jelas, tanpa sebarang kesilapan? Tetapi saya kekeliruan sebaik sahaja saya bermula, dan saya berdiri sambil mengimbangkan diri di bangku saya, dengan hati yang susah, tanpa keberanian untuk mendongak kepala. Saya terdengar Encik Hamel bercakap dengan saya.

“Saya tidak akan marah awak, Franz, awak telah pun cukup dihukum. Itulah keadaannya. Tiap-tiap hari kita berkata kepada diri sendiri. ‘Ah! saya ada banyak masa. Saya akan belajar esok’ Dan sekarang awak tengok apa sudah terjadi. Ah! adalah satu perkara yang sungguh merugikan di Alsace kita ini untuk selalu menangguhkan pelajaran ke hari esok. Sekarang orang-orang itu berhak berkata kepada kita. ‘Apa! Awak mengakui diri sebagai orang Perancis, tetapi awak tidak tahu membaca atau menulis dalam bahasa awak! Dalam semua hal itu, Franz, anak malang, awak bukanlah orang yang paling bersalah. Kita semua pun mempunyai kesilapan yang patut dipertanggungjawabkan.

Ibu bapa awak tidak memberi perhatian yang cukup untuk memastikan supaya awak mendapat pendidikan. Mereka lebih suka menghantar awak bekerja di ladang atau di kilang tenun untuk mendapat wang yang lebih sedikit. Saya sendiri, tidakkah saya mempunyai sebarang kesalahan yang harus dipertanggungjawabkan? Tidakkah saya sering kali menyuruh awak menyiram kebun saya pada hal awak harus belajar? Dan apabila saya hendak pergi memancing ikan *trout*, adakah saya keberatan untuk memberi awak cuti? ”

Jadi, dari satu perkara ke perkara yang lain, Encik Hamel mula bercakap dengan kami dalam bahasa Perancis dan mengatakan bahawa bahasa ini adalah yang paling indah di dunia, yang paling jelas, yang paling kukuh, kita haruslah menghayatinya di kalangan kita dan jangan melupakannya, kerana apabila sesuatu bangsa itu menjadi hamba, selagi ia memegang kuat kepada bahasanya, ia seperti memegang kunci penjaranya..⁽¹⁾ Kemudian beliau mengambil sebuah buku tatabahasa dan menyampaikan pelajaran kepada kami. Saya hairan bila mendapati begitu banyak yang saya faham. Semua yang beliau sebutkan itu nampaknya senang, senang. Saya juga fikir bahawa saya belum pernah mendengar dengan begitu bersungguh-sungguh dan beliau pun belum pernah menaruh kesabaran yang begitu banyak dalam menyampaikan penerangan-penerangannya. Boleh dikatakan bahawa sebelum permegiannya, lelaki yang malang itu hendak memberikan kami semua pengetahuannya, dan memasukkannya ke dalam otak kami sekali gus

¹“Jikalau ia memegang pada bahasanya, ia memegang kunci yang akan melepaskannya dari rantainya.” — F. Mistral.

La leçon finie, on passa à l'écriture. Pour ce jour-là, M. Hamel nous avait préparé des exemples tout neufs, sur lesquels était écrit en belle ronde: *France, Alsace, France, Alsace*. Cela faisait comme des petits drapeaux qui flottaient tout autour de la classe, pendus à la tringle de nos pupitres. Il fallait voir comme chacun s'appliquait, et quel silence! On n'entendait rien que le grincement des plumes sur le papier. Un moment des hannetons entrèrent; mais personne n'y fit attention, pas même les tout petits qui s'appliquaient à tracer leurs bâtons, avec un cœur, une conscience, comme si cela encore était du français. Sur la toiture de l'école, des pigeons roucoulaient tout bas, et je me disais en les écoutant.

"Est-ce qu'on ne va pas les obliger à chanter en allemand, eux aussi?"

De temps en temps, quand je levais les yeux de dessus ma page, je voyais M. Hamel immobile dans sa chaire et fixant les objets autour de lui, comme s'il avait voulu emporter dans son regard toute sa petite maison d'école.

Pensez! depuis quarante ans, il était là à la même place, avec sa cour en face de lui et sa classe toute pareille. Seulement les bancs, les pupitres s'étaient polis, frottés par l'usage; les noyers de la cour avaient grandi, et le houblon qu'il avait planté lui-même enguirlandait maintenant les fenêtres jusqu'au toit. Quel crève-cœur ça devait être pour ce pauvre homme de quitter toutes ces choses, et d'entendre sa soeur qui allait, venait, dans la chambre au-dessus, en train de fermer leurs malles! Car ils devaient partir le lendemain, s'en aller du pays pour toujours.

Tout de même, il eut le courage de nous faire la classe jusqu'au bout. Après l'écriture, nous eumes la leçon d'histoire; ensuite les petits chantèrent tous ensemble le BA BE BI BO BU. La-bas, au fond de la salle, le vieux Hauser avait mis ses lunettes, et tenant son abécédaire à deux mains, il épelait les lettres avec eux. On voyait qu'il s'appliquait lui aussi, sa voix tremblait d'émotion, et c'était si drôle de l'entendre, que nous avions tous envie de rire et de pleurer. Ah! je m'en souviendrai de cette dernière classe.

Tout à coup, l'horloge de l'église sonna midi, puis l'*Angelus*. Au même moment, les trompettes des Prussiens qui revenaient de l'exercice éclatèrent sous nos fenêtres. M. Hamel se leva, tout pâle, dans sa chaire. Jamais il ne m'avait paru si grand.

"Mes amis, dit-il, mes, je. . . je. . ."

Mais quelque chose l'étouffait. Il ne pouvait pas achever sa phrase.

Alors, il se tourna vers le tableau, prit un morceau de craie et, en appuyant de toutes ses forces, il écrivit aussi gros qu'il put.

"Vive La France!"

Puis il resta là, la tête appuyée au mur et, sans parler, avec sa main, il nous faisait signe:

"C'est fini. . . allez-vous-en."

Apabila pelajaran itu telah tamat, kami beralih kepada pelajaran tulisan-pula. Untuk hari itu, Encil Hamel sudah menyediakan contoh-contoh yang baru, yang ditulis dengan tulisan cantik berbentuk bulat. “*Perancis, Alsace, Perancis, Alsace*” Contoh-contoh tulisan itu yang tergantung di meja tulis kami kelihatan seperti bendera-bendera kecil yang berkibar di sekeliling kelas. Lihatlah bagaimana setiap murid bekerja dan betapa sunyinya keadaan itu! Tidak kedengaran apa-apa kecuali bunyi pen di atas kertas. Tiba-tiba pada masa itu, kumbang-kumbang masuk, tetapi tidak ada orang yang memperdulikannya, termasuk murid-murid kecil yang sedang berusaha menulis huruf-huruf dengan penuh perhatian dan keinsafan, seolah-olah perkara itu juga sebahagian daripada bahasa Perancis. Di atas bumbung sekolah, burung punai menyanyi dengan perlahan-lahan, dan sambil mendengar mereka, saya berfikir:

“Apakah mereka juga akan dipaksa menyanyi di dalam bahasa Jerman?”

Dari masa ke masa, apabila saya mengalih pandangan dari muka halaman buku saya, saya nampak Encik Hamel berdiri terpaku di pentasnya sambil menengok benda-benda di sekelilingnya seolah-olah beliau hendak membawa dalam pandangannya seluruh bangunan kecil sekolahnya. Fikirlah! Selama empat puluh tahun, beliau berada di tempat yang sama, dengan halaman sekolah di depannya dan kelasnya yang sama juga. Hanya bangku-bangku dan meja-meja telah digosok dan digilap kerana kerap digunakan. Pokok-pokok *walnut* di halaman sekolah telah besar, dan tumbuhan *houblon* yang telah beliau tanam sendiri itu kini sedang menghiasi tingkap-tingkap hingga ke bumbung. Betapa sedihnya lelaki malang itu hendak meninggalkan semua benda itu, serta mendengar kakaknya berulang-alik di dalam bilik tingkat atas, sambil menutup peti-peti pakaian mereka! Kerana mereka akan pergi hari esok, meninggalkan negeri itu untuk selama-lamanya.

Walau bagaimanapun, beliau mempunyai keberanian untuk mengajar kelas sampai selesai. Selepas penulisan, kami ada pelajaran sejarah, kemudian murid-murid kecil menyanyi bersama-sama BA BE BI BO BU Di sana, di belakang bilik, orang tua Hauser telah mengenakan cermin matanya, dan sambil memegang buku abjadnya dalam kedua-dua tangannya, mengeja abjad bersama-sama mereka. Kelihatan beliau berusaha juga. Suaranya menggeletar dengan emosi, dan amat menggelikan hati kami mendengarnya, dan kami berasa hendak ketawa dan menangis. Ah! saya tidak akan lupakan kelas yang terakhir itu.

Dengan tiba-tiba, jam gereja berbunyi menunjukkan pukul dua belas tengahari, dan selepas itu, masa sembahyang pula. Pada masa yang sama, bunyi trompet-trompet orang Prusia yang sedang pulang dari latihan lantang terdengar di bawah tingkap-tingkap kami. Encik Hamel berdiri di pentasnya, mukanya pucat. Beliau belum pernah kelihatan begitu tinggi.

“Kawan-kawan,” katanya, “saya. saya.”

Tetapi ada sesuatu yang melemaskannya. Beliau tidak dapat menghabiskan ayatnya. Kemudian, beliau berpaling ke arah papan hitam, mengambil sebatang kapur dan, sambil menekan dengan kuatnya, beliau menulis sebesar mungkin.

“Vive La France!”

Kemudian, beliau berdiri di situ, kepala tersandar pada dinding dan, tanpa bercakap, dengan tangannya, beliau memberi isyarat kepada kami.

“Sudah selesai. pergilah dari sini”

DIE WEISSE SCHLANGE.

Ein Märchen von den Brüdern Grimm (Deutschland)

Es ist nun schon lange her, da lebte ein König, dessen Weisheit im ganzen Lande berühmt war. Nichts blieb ihm unbekannt, und es war, als ob ihm Nachricht von den verborgensten Dingen durch die Luft zugetragen würde.

Er hatte aber eine seltsame Sitte. Jeden Mittag, wenn von der Tafel alles abgetragen und niemand mehr zugegen war, mußte ein vertrauter Diener noch eine Schlüssel bringen. Sie war aber zugedeckt, und der Diener wußte selbst nicht, was darin lag, und kein Mensch wußte es, denn der König deckte sie nicht eher auf und aß nicht davon, bis er ganz allein war.

Das hatte schon lange Zeit gedauert, da überkam eines Tages den Diener, der die Schlüssel wieder wegtrug, die Neugierde, daß er nicht widerstehen konnte, sondern die Schlüssel in seine Kammer brachte. Als er die Tür sorgfältig verschlossen hatte, hob er den Deckel auf, und da sah er, daß eine weiße Schlange darin lag. Bei ihrem Anblick konnte er die Lust nicht zurückhalten, sie zu kosten, er schnitt ein Stückchen davon ab und steckte es in den Mund.

Kaum aber hatte es seine Zunge berührt, so hörte er vor seinem Fenster ein seltsames Gewisper von feinen Stimmen. Er ging und horchte, da merkte er, daß es Sperlinge waren, die miteinander sprachen und sich allerlei erzählten, was sie im Felde und Walde gesehen hatten. Der Genuß der Schlange hatte ihm die Fähigkeit verliehen, die Sprache der Tiere zu verstehen.

Nun trug es sich zu, daß gerade an diesem Tage der Königin ihr schönster Ring fortkam und auf den vertrauten Diener, der überall Zugang hatte, der Verdacht fiel, er habe ihn gestohlen. Der König ließ ihn vor sich kommen und drohte ihm unter heftigen Scheltworten, wenn er bis morgen den Täter nicht zu nennen wüßte, so sollte er dafür angesehen und gerichtet werden. Es half nichts, daß er seine Unschuld beteuerte, er ward mit keinem bessern Bescheid entlassen. In seiner Unruhe und Angst ging er hinab auf den Hof und bedachte, wie er sich aus seiner Not helfen könne.

Da saßen die Enten an einem fließenden Wasser friedlich nebeneinander und ruhten, sie putzten sich mit ihren Schnäbeln glatt und hielten ein vertrauliches Gespräch. Der Diener blieb stehen und hörte ihnen zu. Sie erzählten sich, wo sie heute morgen all herumgewackelt waren und was für gutes Futter sie gefunden hatten, da sagte eine vordriefflich. "Mir liegt etwas schwer im Magen, ich habe einen Ring, der unter der Königin Fenster lag, in der Hast mit hinuntergeschluckt."